

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Rozvod/rozchod rodičů očima adolescentů

Autor práce: Bc. Roman Vávra

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: Mgr. et Mgr. Alena Pikhartová, Ph.D.

Datum: 10.5.2017

Předkládaná práce Rozvod/rozchod rodičů očima adolescentů obsahuje celkem 12 částí (včetně úvodu a závěru). Žádná z předepsaných pasáží v práci nechybí (zejména diskuse), v přílohách práce najdeme doslovný přepis rozhovorů vedených se sedmi respondenty.

Na první pohled není z obsahu práce patrné, že teoretická a praktická část práce jsou rozděleny, aby se na konci práce v diskusi a závěru spojily. Současně 1.-5. kapitola (teoretická část) připravují zázemí pro následující výzkumné šetření. Kapitoly jsou logicky provázány a mají vztah k výzkumnému cíli práce. Autor v nich popisuje rodinu, její charakteristiky a funkce (případně dysfunkce), dále pak dětství a adolescenci a legislativu. Samotnému tématu rozvodu/rozchodu rodičů je věnována třetí kapitola. Zde autor čerpá ze zkušenosti svých předchůdců, kteří se tímto tématem zabývali (u nás např. Novák). Coby dobrý sociální pracovník nezůstává pouze u psychologického pohledu, ale zabývá se i legislativním pozadím (kapitola 3.2 Úprava poměrů k nezletilým dětem – výhradní, společná, střídavá péče; kapitola 4 Rodičovská odpovědnost; kapitola 5 Úloha SPOD při rozvodu/rozchodu rodičů).

Od šesté kapitoly dále jsme seznámeni s průběhem výzkumu – cílem práce, výzkumnými otázkami, výzkumným vzorkem. Data získaná v rozhovorech byla analyzována pomocí metod a technik patřících do kvalitativní metodologie. V nejjednodušší variantě se obvykle používá „technika vyložení karet“, kdy jsou představeny hlavní kategorie vzniklé na základě analýzy (blíže může svůj postup popsat během obhajoby autor sám). Tyto kategorie jsou logicky uspořádány a představeny v kapitolách 9.1-9.3. Za nejpodstatnější zjištění výzkumu považuji úlohu otevřené a upřímné komunikace mezi rozcházejícími rodiči a dětmi (jakási potřeba mít správné informace, komunikovat-nezamlčovat, rozumět situaci), spolu s porozuměním sama sobě ve smyslu emočním. Zde pak svou roli sehrávají vrstevníci, sourozenci, ale i rodiče a případně sociální pracovníci či psychologové. Tak rychle, jak se z funkční rodiny může stát rodina dysfunkční (a příklady najdeme ve výpovědích adolescentů), tak rychle se museli některé z dětí stát rázem dospělými (a nahradit alespoň trochu toho rodiče, který rodinu opustil – příklady opět v datech). Domnívám se, že cíl výzkumu *získat představu o tom, jak adolescenti zpětně vnímají prožitý rozvod/rozchod rodičů* byl naplněn.

Z jazykového a formálního hlediska nemám, co bych práci vytkla. Autor se obvykle vyjadřuje obratně, překlepů je v práci minimální množství, formátování práce je zdařilé (včetně tabulek a grafů). Na literaturu je odkazováno korektně, práce je smysluplným celkem, v němž jednotlivé kapitoly a kroky navzájem navazují.

Diplomová práce s názvem Rozvod/rozchod rodičů očima adolescentů je prací, na které jsem s radostí spolupracovala. Při současné míře rozvodovosti, nebo lépe řečeno rozpadu partnerských vztahů (abychom byli co nejjobecnější a pokryli všechny možné typy soužití) se jedná o velmi aktuální téma. Navíc jde o jev, který ovlivňuje společnost na dlouhou dobu. Z rozpadlých vztahů zůstávají a dále vyrůstají děti, které

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

v dospělosti navazují vztahy a zakládají rodinu. Informace o tom, jak je možné co „nejelegantněji“ projít rozvodovou fází a minimalizovat při tom „újmou na duši dítěte“ můžeme získat od dospělých nebo dospívajících, kteří touto zkušeností prošli. Pokud budeme dostatečně motivovaní, dostatečně citliví a zdatní jak v dotazování, tak v analýze získaných dat, otevírá se nám poznání, jež může pomoci těm, kteří právě teď rozpadem vztahu procházejí (jak děti, tak rodiče, případně profesionálové do případu vtažení). Autor práce – Roman Vávra výše jmenované kvality nabídl, včetně systematickosti, disciplinovanosti, vytrvalosti a ochoty učit se. Přála bych sobě (i ostatním) více takových studentů, kteří mají vlastní vizi a názor, ale jsou ochotní vyslechnout si i názor druhého, „nechat si poradit“ a věnovat čas a energii vylepšování práce (která už tak byla dobrá). S přihlédnutím k tomu, že se jedná o první studentovu zkušenost s vedením polostrukturovaného rozhovoru a s kvalitativní analýzou dat, hodnotím jeho výkon jako „výborný“. Na závěr si dovoluji otázku k zamyšlení: V čem vidíte etický rozměr Vaší práce?

Alena Pikhartová

Mgr. et Mgr. Alena Pikhartová, Ph. D.